

การวิเคราะห์วาทกรรมจาก “ข่าว กทม.” ในหนังสือพิมพ์รายวัน ที่เผยแพร่ช่วงการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส.

The Discourse Analysis of “Kaw Kor Tor Mor” on The Daily Newspapers
during the Political Turmoil by People’s Democratic Reform Committee (PDRC)

รัฐเชต ปรีชล *

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์วาทกรรมจากข่าว กทม. ในหนังสือพิมพ์รายวันที่เผยแพร่ช่วงการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. ระหว่างวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ถึง 20 พฤษภาคม 2557 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้หลักการวิเคราะห์วาทกรรมจากข่าว กทม. ใน คอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คอลัมน์ “ซูชิบ กทม.” ของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ว่ามีลักษณะอย่างไร โดยผลการวิจัยพบว่า

ตัวบริบทไม่ค่อยได้ทำหน้าที่ในการกำหนดให้เกิดความหมายทางวาทกรรมอย่างชัดเจน กล่าวคือ เหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ไม่ได้มีผลในการกำหนดให้การนำเสนอเนื้อหาในข่าว กทม. ของทั้งสองคอลัมน์มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก นั่นคือ ยังมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบเดิม ๆ ได้แก่ ข่าวภารกิจงานประจำของหน่วยงาน “กรุงเทพมหานคร” และข่าวสังคมทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” อยู่เช่นเดิม ส่วนข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ก็อาจมีปรากฏอยู่บ้างแต่เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น และเป็นการรายงานเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมของผู้ชุมนุม กับเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร หรือ การทำงานของเจ้าหน้าที่ “กรุงเทพมหานคร” เป็นเพียงการสร้างวาทกรรมไป “ตามน้ำ” หรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพียงเพราะเห็นว่าเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. นั้น เกิดขึ้นที่ กรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตนตามที่หัวคอลัมน์นี้ได้กำหนดไว้

Abstract

The Discourse Analysis of “Kaw Kor Tor Mor” on The Daily Newspapers during the Political Turmoil by People’s Democratic Reform Committee (PDRC), from November 29, 2013 to May 20, 2014, is a qualitative research by mainly using the theory of discourse analysis to study the discourse in “Kaw Kor Tor Mor”. The study analyzed the characteristic of “Kaw Kor Tor Mor” which was included by the two news column: “Tai Fah Krung Thep” from “Dialynews” news agency, and “Sooop Sip Kor Tor Mor” from “Naewna” news agency.

The result of this study found that. The general contents of the news did not have obvious function to shape the meaning in term of the discourse. As in the period of PDRC’s

---

* รัฐเชต ปรีชล

นักวิชาการโสตทัศนศึกษา กองเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

demonstration, this did not have much influence to the contents of the “Kaw Kor Tor Mor” in those two news columns.

Those news agencies still presented the same contents as usual such as the routine missions of Bangkok Metropolitan Administration (BMA) agency and others social news which was not related to BMA. However, the news of PDRC’s demonstration was presented in some amount. The news was presented only the contents which were related between the demonstration’s movements and the mission of executives and officials of BMA only.

The contents was just downstream presenting because of the demonstration happened in Bangkok area and should be appeared in the “Kaw Kor Tor Mor” columns. So, the contents of the news would not be much noticeable or drastic because this was not the highlight.

บทนำ

หนังสือพิมพ์ คือสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง มีลักษณะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่นำเสนอข่าวสาร ความเคลื่อนไหวในสังคมที่เกิดขึ้น ซึ่งมีกำหนดการตีพิมพ์เผยแพร่ที่แน่นอนเป็นประจำสม่ำเสมอ เนื้อหาหลัก ๆ ที่บรรจุในหนังสือพิมพ์ก็คือข่าวสารบ้านเมืองและเหตุการณ์ปัจจุบันในด้านต่าง ๆ เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง และข่าวท้องถิ่น เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการใช้รูปภาพประกอบเนื้อหาเพื่อทำให้น่าสนใจชัดเจนมากขึ้น และยังอาจมีส่วนต่าง ๆ เพิ่มเติมเป็นพิเศษ เช่น พยากรณ์อากาศ นวนิยาย และ การ์ตูน ที่เสียดสีหรือล้อเลียนการเมือง หรือประเด็นในสังคมที่มีความน่าสนใจอยู่ ณ ขณะนั้น (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2558 : ระบบออนไลน์)

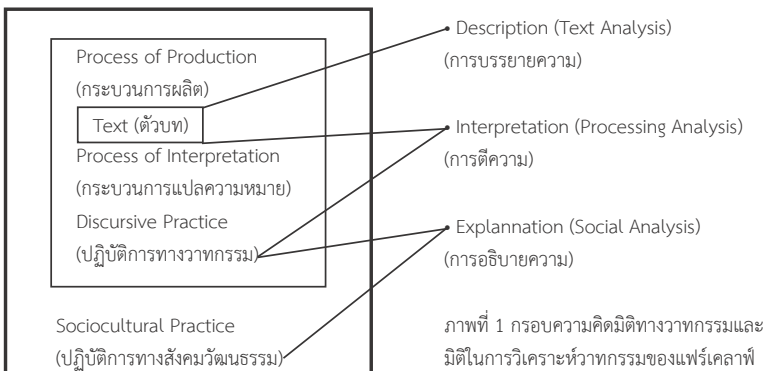
การทำหน้าที่สื่อมวลชนของหนังสือพิมพ์ในบทบาทต่าง ๆ โดยเฉพาะการเฝ้าติดตามรายงานเหตุการณ์ในสังคมนั้น หนังสือพิมพ์ต้องทำหน้าที่อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นในสถานการณ์ที่สังคมมีความเป็นปกติ หรือในสถานการณ์ที่สังคมเกิดภาวะวิกฤต เช่น ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมาก ที่เกิดการชุมนุมประท้วงของมวลชนกลุ่มใหญ่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้นำคือนายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ โดยการประท้วงมีสาเหตุจากการยกร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมฯ ของรัฐบาลชุดนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ซึ่งจะนิรโทษกรรมความผิดของนักการเมืองย้อนหลังไปถึงปี 2547 สร้างความไม่พอใจแก่กลุ่มนักการเมือง กลุ่มมวลชน และถูกหลายฝ่ายคัดค้าน จนเกิดการรวมกลุ่มต่อต้านขึ้นเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ที่นายสุเทพ เทือกสุบรรณประกาศก่อตั้ง คณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือ กปปส.ขึ้นอย่างเป็นทางการ (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2557 : ระบบออนไลน์) ก่อให้เกิดปัญหาและสร้างความไม่สงบต่อส่วนรวมเป็นอย่างมาก จนเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สามารถควบคุมให้อยู่ในภาวะปกติได้ ท้ายที่สุดในวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ประกาศใช้กฎอัยการศึกทั่วราชอาณาจักร (เดลินิวส์, 2557) อีกสองวันต่อมา กองทัพบกประหารรัฐบาลรักษาการ และให้ผู้นุมุขยุติการชุมนุมอย่างเป็นทางการ

จากสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมืองดังกล่าวที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร หนังสือพิมพ์ย่อมต้องแสดงบทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนในการติดตามและรายงานความเคลื่อนไหวไปอย่างต่อเนื่องตามที่สื่อมวลชนต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะในส่วนที่มีการรายงานข่าวเหตุการณ์ทางสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เช่น “ข่าว กทม.” ยิ่งจำเป็นต้องมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่มีความครบรอบคลุมในทุกประเด็นที่เกิดขึ้นต่อประชาชน ซึ่งใน

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาวិเคราะห์ให้เห็นว่า ชาว กทม. มีการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นไปเช่นนั้นหรือไม่ โดยใช้หลักการวิเคราะห์วาทกรรมในคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” ของหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คอลัมน์ “ซูชิบ กทม.” ของหนังสือพิมพ์แนวหน้า ศึกษาว่ามีลักษณะเป็นเช่นไร

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) และวาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ (Critical Discourse Analysis) เป็นหลัก วิเคราะห์และค้นหาคำตอบของงานวิจัย ตามกระบวนการ คือ

Dimensions of Discourse (ขอบเขตของวาทกรรม)
 Dimensions of Discourse Analysis (ขอบเขตการวิเคราะห์วาทกรรม) แหล่งที่มา : (Norman Fairclough, 2010: 135)

จากแผนภาพจะเห็นว่ากรอบความคิดของแฟร์คลอฟ กำหนดให้มีขั้นตอนของการวิเคราะห์วาทกรรม 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. ตัวบท (Text) ตามแนวคิดของ แฟร์คลอฟ คือ ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน แล้วอธิบายว่าตัวบทนั้นเป็นเช่นไร มีลักษณะอย่างไร และมีความหมายที่ปรากฏให้เห็นเพื่อที่จะสื่อถึงสิ่งใด ซึ่งในงานวิจัยนี้ได้แก่ เนื้อหา ชาว กทม. ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา โดยใช้ทฤษฎีสัญญาวิทยา (ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป) เข้ามาช่วยในการวิเคราะห์เพื่ออธิบายว่าชาว กทม. มีลักษณะเป็นอย่างไร

2. ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) ประกอบด้วย

2.1 กระบวนการผลิตตัวบท (Process of Production) เป็นการวิเคราะห์ในด้านผู้ส่งสารหรือผู้ผลิต เพื่อที่จะค้นหว่าตัวบทที่เกิดขึ้นนั้นเกิดขึ้นมีความเป็นมาอย่างไร จากการกระทำของใคร ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิตเนื้อหา ชาว กทม. โดยตรง มุ่งประเด็นไปที่การศึกษาแนวคิดและเทคนิคการผลิตเนื้อหาชาว กทม.

2.2 กระบวนการตีความหมาย (Process of Interpretation) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายที่อ่านข่าว กทม. แล้ววิเคราะห์ให้เห็นว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์อย่างไร ได้รับรู้และใช้ประโยชน์จากข่าว กทม. อย่างไร สอดคล้องกับการทำหน้าที่สื่อสารมวลชนของ ผู้ผลิตหรือไม่

3. ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) คือการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมหรือบริบททางสังคมและวัฒนธรรม ว่ามีผลต่อความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ระหว่างการสร้างตัวบท และปฏิบัติการทางวาทกรรมในลักษณะใด รวมไปถึงส่งผลให้ความหมาย และ วาทกรรมทั้งหมดที่เกิดขึ้นมีความชัดเจนอย่างไร

ระเบียบวิธีศึกษา

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลไปตามกระบวนการวิเคราะห์วาทกรรม ซึ่งประกอบไปด้วยการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ตัวบท (Text) เป็นขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์วาทกรรม เพื่อศึกษาลักษณะของข่าว กทม. ว่ามีการนำเสนอเนื้อหาเป็นอย่างไร ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข่าว กทม. ทุกชิ้นทั้งหมดที่ปรากฏในช่วงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ถึงวันที่ 20 พฤษภาคม 2557 ตามขอบเขตงานวิจัย นำมาวิเคราะห์โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์หัวข้อคอลัมน์ด้วยวิธีสัญวิทยาและการสร้างความหมาย พิจารณาว่าหัวข้อคอลัมน์สื่อให้เห็นแนวทางการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะอย่างไร และ 2. การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการศึกษาเนื้อหาทั้งหมดและจัดแยกประเภทของข่าว พร้อมทั้งศึกษาลักษณะการนำเสนอข่าวในแต่ละประเภทว่ามีลักษณะอย่างไร

2. การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม (Discourse Practice) ผู้วิจัยวิเคราะห์กระบวนการผลิต (Process of Production) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยตรงกับผู้ผลิตเนื้อหาข่าว กทม. มุ่งประเด็นไปที่การศึกษาเทคนิคการผลิตเนื้อหาข่าว กทม. ต่อจากนั้นวิเคราะห์กระบวนการตีความหมาย (Process of Interpretation) โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมายที่อ่านข่าว กทม. วิเคราะห์ให้เห็นว่าผู้อ่านมีพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์อย่างไร ได้รับรู้และใช้ประโยชน์จากข่าว กทม. อย่างไร ดังนั้นในกระบวนการนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม แยกเป็น 2 ขั้นตอนได้แก่

2.1 วิเคราะห์กระบวนการผลิต โดยเก็บข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการผลิตเนื้อหาข่าว กทม. ได้แก่

1) คุณคนฤดี วงษ์เคี่ยม หัวหน้าข่าว กทม. หนังสือพิมพ์เทเลนิวส์ ผู้เขียนและบรรณาธิการ คอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ”

2) คุณปณภูมิ เดชดีหนูแก้ว บรรณาธิการอาวุโสข่าว กทม. หนังสือพิมพ์แนวหน้า ผู้เขียนและบรรณาธิการคอลัมน์ “ซุซชิ กทม.”

2.2 วิเคราะห์กระบวนการตีความ (Process of Interpretation) โดยเก็บข้อมูลที่จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับการอ่าน ตีความ และใช้ประโยชน์จากข่าว กทม. แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ข้าราชการกรุงเทพมหานคร และ 2) ประชาชนทั่วไป

3. การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Practice) เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์วาทกรรม ผู้วิจัยทำการศึกษาลักษณะเนื้อหาข่าว กทม. ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์ ท่ามกลางสถานการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร โดยพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในบริบทเดียวกัน นั่นคือ การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. เกิดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร, หน่วยงาน “กรุงเทพมหานคร” เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร และ แกนนำผู้ชุมนุม และ ผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเดียวกัน

ผลการศึกษา

1. ผลการวิเคราะห์ตัวบท

จากการวิเคราะห์เนื้อหาข่าว กทม. จากทั้งสองคอลัมน์ได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน โดยในคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” พบว่า ประเภทและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของคอลัมน์นี้ มีรายละเอียดที่ครอบคลุม

ทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร และเป็นเรื่องราวที่ค่อนข้างอยู่ในความสนใจของสังคม ส่วนภาษาที่ใช้ก็เป็นการรายงานข่าวผสมกับภาษาเชิงทางการและการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน แต่ไม่หลุดจากการเป็น “ข่าว” ไปมากนัก จึงสอดคล้องไปกับการวิเคราะห์หัวข้อคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” ที่กำหนดให้เนื้อหาในคอลัมน์นี้ เป็นการรายงานเหตุการณ์เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งหมดในกรุงเทพมหานคร

ส่วนคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” พบว่า ประเภทและลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของคอลัมน์นี้ ก็มีรายละเอียดที่ครอบคลุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร แต่อาจเป็นเรื่องราวทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในความสนใจของสังคมมากนัก ภาษาที่ใช้ก็มักจะเป็นภาษาที่ไม่เป็นทางการหรือเป็นลักษณะภาษาพูดเสียมากกว่า ทำให้หลุดจากการเป็น “ข่าว” กลายเป็นการพูดคุยระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ซึ่งก็สอดคล้องไปกับการวิเคราะห์หัวข้อคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” ที่กำหนดให้เนื้อหาในคอลัมน์นี้ เป็นการรายงานเหตุการณ์เรื่องใหญ่ และเรื่อง เล็ก ๆ น้อย ๆ ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครในลักษณะการพูดคุยซุบซิบ และไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงมากนัก

2. ผลการวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม การวิเคราะห์ปฏิบัติการทางวาทกรรม แบ่งการศึกษาวิเคราะห์ใน 2 ส่วน ประกอบด้วย 1.การวิเคราะห์การผลิต (Process of Production) และ 2. วิเคราะห์กระบวนการตีความ (Process of Interpretation) สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์การผลิต (Process of Production) ขั้นตอนนี้ใช้การสัมภาษณ์บรรณาธิการ ข่าว กทม. ทั้งคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และ คอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้า และเมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าข้อมูลที่ได้รับมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน โดยเริ่มต้นจากตัวผู้ผลิตที่มีอุดมการณ์ และแนวทางในการเป็นสื่อมวลชนที่จะนำเสนอเนื้อหาหรือข้อเท็จจริงอย่างตรงไปตรงมา เป็นสื่อกลางและช่วยเหลือให้บริการ

ประชาชน และมีจุดยืนในการรายงานข่าวท่ามกลางภาวะความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นอย่าง เป็นกลาง ไม่เข้าข้างคู่ขัดแย้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ต่อจากนั้นคือการลงพื้นที่เก็บข้อมูลโดยมีทั้งการใช้ข่าวแจกของกองประชาสัมพันธ์ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร และการเจาะสัมภาษณ์แหล่งข่าวบุคคลต่าง ๆ ในประเด็นที่ต้องการนำเสนอ เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนจึงลงมือผลิตเป็นเนื้อหาข่าว กทม. โดยที่การขั้นตอนนี้ไม่ถูกรบกวนจากอิทธิพลใด ๆ ทั้งจาก “กรุงเทพมหานคร” และกลุ่มผู้ชุมนุม กปส. โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสื่อสารให้กลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนทั่วไปได้ทราบข้อมูลเหตุการณ์รายวันที่เกิดขึ้นและนำข้อมูลไปใช้ได้อย่างมีประโยชน์ หรือกลุ่มเป้าหมายที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ต้องการให้ทราบว่าในหนึ่งวันประชาชนรู้เห็นเหตุการณ์บ้านเมืองของกรุงเทพมหานครอย่างไร การทำงานของผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อย่างไร และมีสิ่งไหนที่ประชาชนสนใจ สงสัย หรือต้องการให้กรุงเทพมหานครออกมาชี้แจงแก้ไข รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้ชุมนุม กปส. ที่ต้องการให้เห็นถึงความเดือดร้อนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม

ผลการวิเคราะห์กระบวนการผลิต เมื่อพิจารณาแล้วทำให้เห็นได้ว่ามีองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสาร ในด้านผู้ส่งสารอยู่ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. Source (แหล่งข้อมูล) จากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต ทำให้เห็นว่าแหล่งข้อมูลในการผลิตข่าวคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” มาจาก ข้อมูลของทีมงาน 4 คน ประจําการอยู่ที่สำนักงานของ “กรุงเทพมหานคร” เพื่อทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าวข่าวแจกของ “กรุงเทพมหานคร” รวมไปถึงข้อมูลที่ ได้จากการสัมภาษณ์บุคคลแหล่งข่าวด้วย ส่วนคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” มักจะได้ข้อมูลส่วนใหญ่มาจากการเจาะสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นแหล่งข่าว

2. Sender (ผู้ส่งสาร) ก็คือ ตัวผู้ผลิตที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าข่าว กทม. และบรรณาธิการข่าว

กทม. อาวุโส ที่มีหน้าที่ในการนำข่าวที่ผลิตขึ้นส่งไปตีพิมพ์ในกรอบคอลัมน์ เพื่อเผยแพร่สู่ประชาชนผู้อ่านต่อไป

3. Communicator (ผู้ทำการสื่อสาร) หมายถึง ตัวผู้ผลิตที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าข่าว กทม. และบรรณาธิการข่าว กทม. อาวุโส อีกเช่นเดียวกัน เพราะข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นว่า ตัวผู้ผลิตทั้งสองนี้จะเป็นผู้ที่รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูล และทำการปรุงแต่งและเขียนขึ้นใหม่โดยมีลีลาและภาษาที่ใช้ในการเขียนข่าวเฉพาะของตนเองไปตามแนวความคิดวัตถุประสงค์ และจุดยืนในการสื่อข่าวตามที่ตนเองตั้งไว้ รวมถึงเป็นผู้ตรวจสอบในขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะส่งข่าว กทม. ที่ผลิตเรียบร้อยแล้วไปตีพิมพ์ในกรอบคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้า

สรุปคือ ผู้ผลิตเนื้อหา หรือบรรณาธิการข่าวของคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” และคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” ได้ทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสารในองค์ประกอบของการสื่อสารในตำแหน่ง Communicator และ Sender เนื่องจากเป็นผู้ปรุงแต่งเนื้อหาข่าวที่ได้รับจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้วิธีการเขียนเป็นของตนเอง และเป็นผู้นำข่าวที่ผลิตขึ้นส่งไปตีพิมพ์ในกรอบคอลัมน์ด้วยตนเอง เช่นเดียวกัน แต่ก็มิบางครั้งที่ได้ทำหน้าที่เป็น Source ด้วยโดยยกนำเสนอข่าวตามที่ได้ประสบพบเจอมาโดยตนเอง

อย่างไรก็ตามการผลิตเนื้อหาคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” และคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” ก็ยังมีความแตกต่างกันที่ประเด็นการรายงานข่าวการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. เนื่องจากผู้ผลิตเนื้อหาคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” ยังคงทำการเฝ้าติดตามสถานการณ์ของการชุมนุมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าข่าวหน้าหนึ่งหรือข่าวการเมืองหน้าอื่น ๆ จะรายงานสถานการณ์ชุมนุมในช่วงเวลานั้นเช่นเดียวกัน แต่ข่าว กทม. จะเน้นไปที่การรายงานความเคลื่อนไหวเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและใช้ประโยชน์จากข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเดินทางได้อย่างสะดวก และเน้นไปที่การเฝ้าติดตามการทำงานของกรุงเทพมหานครว่ามี

จัดการต่อผู้ชุมนุมอย่างไร มีความเป็นกลางทางการเมืองหรือให้การเข้าข้างช่วยเหลือผู้ชุมนุมหรือไม่อย่างไร ในขณะที่คอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” ไม่เน้นการรายงานข่าวการชุมนุม เพราะเนื่องจากว่าผู้ผลิตนั้นไม่ต้องการให้เข้าข้างกับข่าวหน้าหนึ่งหรือข่าวการเมืองหน้าอื่น ๆ แต่เมื่อใดที่การชุมนุมได้เข้ามามีผลกระทบต่อ “กรุงเทพมหานคร” จนทำให้ประชาชนตั้งข้อสงสัยก็จะทำการรายงานความจริงอย่างตรงไปตรงมา

ผลการวิเคราะห์ที่ได้พบนั้น ทำให้มองเห็นว่าการผลิตเนื้อหา “ข่าว กทม.” ได้รับการผลิตจากผู้ผลิตที่เป็นนักการสื่อสารมวลชน เพราะผลวิเคราะห์บ่งบอกถึงอุดมการณ์ แนวคิด จุดยืน วิธีการรวบรวมข้อมูล การผลิตเนื้อหา และสร้างวาทกรรมในแบบของตนเอง ไม่ถูกรบกวนจากปัจจัยอื่นใด โดยผู้ผลิตเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยตัวเองและยืนยันการทำหน้าที่ของสื่อมวลชนด้วยความเป็นกลางอย่างหนักแน่นตามบทสัมภาษณ์ที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น

2. วิเคราะห์กระบวนการตีความ (Process of Interpretation) กลุ่มเป้าหมายที่เป็นข้าราชการกรุงเทพมหานคร มีความเห็นว่า คอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มีเนื้อหาข่าวมีความเป็นปัจจุบัน ทันเหตุการณ์ สื่อสารได้ตรงประเด็น และให้ความเชื่อถือกับเนื้อหาข่าวที่ปรากฏ เพราะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบข่าวกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นรายวันและตรวจสอบว่ามีข่าวสารใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่เขตความรับผิดชอบของตนเองบ้าง รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการทำงานของนักประชาสัมพันธ์เขตด้วยนั้นหมายความว่าในการตีความหมายของข้าราชการจะมีมุมมองเกี่ยวกับเนื้อหาที่ผู้ผลิตนำเสนอออกมาเป็นเพียงข้อความที่ใช้ในการ “ตรวจสอบ” เท่านั้น เนื่องด้วยตำแหน่งหน้าที่ในความเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือในฐานะผู้ปกครองพื้นที่ ทำให้ต้องรอบรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งตนเองนั้นมีความรับผิดชอบอยู่ ซึ่งหากใช้วิธีการลงพื้นที่สำรวจด้วยตนเองอาจตรวจสอบได้ไม่พบหรือไม่สามารถรับรู้ได้ทั้งหมด โดยเฉพาะประเด็นการ

ชุมนุมของกลุ่ม กปปส. ซึ่งเกิดขึ้นในเฉพาะบางพื้นที่เขตเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องอาศัยการรายงานข่าวจากสื่อมวลชนเป็นส่วนช่วยในการรับรู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกรณีคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้าข้าราชการกรุงเทพมหานครนครนิยมแค่เพียงตรวจสอบข่าวทั่ว ๆ ไปที่อาจจะมีความแตกต่างจากคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เท่านั้น เนื่องจากโดยรวมมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ดีกว่า รวมทั้งการรายงานข่าวก็ยังไม่ครบถ้วนทุกประเด็นที่สนใจ นอกจากนั้นคือมีความสนใจที่จะอ่านเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ที่อยู่ในหนังสือพิมพ์แนวหน้า นอกเหนือไปจากคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” ซึ่งนั่นหมายความว่าข้าราชการกรุงเทพมหานครก็ยังมีความเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ผู้ผลิตนำเสนอออกมาเป็นเพียงข้อความที่ใช้ในการ “ตรวจสอบ” เช่นเดียวกับคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ แต่ไม่ใช่เป็นเครื่องมือหลักเป็นเพียงเครื่องมือรองจากคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เพราะเป็นการตรวจสอบหาความ “แตกต่าง” กันมากกว่า

ด้านกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนที่อ่านหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ โดยปกติจะอ่านข่าวทั่ว ๆ ไปเป็นหลักและอ่านคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เป็นบางครั้งเท่านั้น แต่ในช่วงที่มีการชุมนุม กปปส. ประชาชนอ่านมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะมีสาเหตุเพราะต้องการติดตามสถานการณ์การชุมนุม กปปส. แล้วยังต้องการตรวจสอบเส้นทางการเดินทางไปของตน มีบางครั้งเท่านั้นที่อ่านเพราะต้องการติดตามการทำงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในการจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุม กปปส.

ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์แนวหน้า มีสาเหตุเพราะเป็นหนังสือพิมพ์ของที่ทำงาน และอ่านคอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” บางในช่วงที่มีการชุมนุม กปปส. เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งในเนื้อหา และเพื่อติดตามการทำงานของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แต่ก็ไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก รวมทั้งก็ยังเปิดรับสื่ออื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่อ่านหนังสือพิมพ์

แนวหน้าไม่ได้ให้ความสำคัญไปที่คอลัมน์ “สุขดิบ กทม.” แต่อย่างใดแต่มองเป็นเพียงข่าว ๆ หนึ่งที่เป็นส่วนประกอบของเนื้อหาทั้งหมดเท่านั้น

3. ผลการวิเคราะห์ปฏิบัติการทางสังคมวัฒนธรรม ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาในประเด็นนี้ มักจะเกี่ยวข้องกับการทำงานของ “กรุงเทพมหานคร” เท่านั้น ไม่ได้เป็นไปในลักษณะการรายงานความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับแกนนำผู้ชุมนุมอย่างเข้มข้นตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ ณ ขณะนั้น ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากสาเหตุในเบื้องต้นก็คือแนวคิดของตัวผู้ผลิต ที่ต้องการนำเสนอข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. ให้ออกมาในลักษณะนี้ หรือไม่ต้องการที่จะนำเสนอข่าวในประเด็นนี้เลยเพราะเห็นว่าจะเกิดความซ้ำซ้อนกับข่าวการเมืองหน้าอื่นและเป็นการทำนอกเหนือจากหน้าที่ในการรายงานข่าวท้องถิ่นของตนเอง

นอกจากนั้นแล้วเมื่อย้อนกลับไปพิจารณาประเภทการนำเสนอเนื้อหาข่าว กทม. ในบทที่ 4 ก็ยังพบว่า ข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. เป็นเพียง 1 ประเภท ใน 3 ประเภทของการนำเสนอเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งอีก 2 ประเภทนั้นยังคงเป็นเนื้อหาในส่วนที่มากกว่าและยังคงเป็นรูปแบบเดิมคือข่าวที่เกี่ยวข้องกับงานประจำของ “กรุงเทพมหานคร” และข่าวทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” ทำให้เห็นว่าบริบทที่เกิดขึ้นในสังคม ณ ขณะนั้นซึ่งก็คือการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. ไม่ค่อยจะมีผลทำให้การนำเสนอเนื้อหาเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก และถึงแม้จะมีการนำเสนอข่าวในประเด็นของการชุมนุมก็ไม่กำหนดให้มีความหมายอะไรเพิ่มเติมไปจากเดิมอีก ยังคงเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” อยู่เช่นเดิม เนื่องจากการนำเสนอเนื้อหาในแง่ของความจริง และการได้ตอบทางการเมืองระหว่างรัฐบาลกับแกนนำผู้ชุมนุม น่าจะปรากฏให้เห็นในข่าวการเมืองหน้าอื่น ๆ ไปแล้วนั่นเอง จึงสรุปได้ว่า บริบทเหตุการณ์การชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. นั้น ไม่ค่อยจะมีผลกระทบต่อการทว่าทกรรมและความหมายจากวาทกรรมในข่าว กทม. มากเท่าไรนัก

วาทกรรมที่ปรากฏอยู่ในเนื้อหาข่าว กทม. ตามหลักการสร้างวาทกรรมนั้น ตัวบทสามารถถูกสร้างขึ้นและกำหนดความหมายภายใต้บริบทที่รายล้อมอยู่ ในความหมายเช่นเดียวกันนั้นบริบทก็จะเป็นตัวกำหนดในการสร้างวาทกรรมให้เกิดความหมายขึ้น แต่จากการวิเคราะห์วาทกรรมจาก “ข่าว กทม.” ในหนังสือพิมพ์รายวันจากคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้า ที่เผยแพร่ช่วงการประชุมของกลุ่ม กบปส. และปรากฏผลที่ได้จากการศึกษาตามที่ได้กล่าวสรุปมาทั้งหมดแล้วนั้น ทำให้มองเห็นว่า ตัวบริบทไม่ค่อยได้ทำหน้าที่ในการกำหนดให้เกิดความหมายทางวาทกรรมอย่างชัดเจน หรืออาจกล่าวได้ว่าเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กบปส. ไม่ได้มีผลในการกำหนดให้การนำเสนอเนื้อหาในข่าว กทม. ของทั้งสองคอลัมน์มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก นั่นคือ ยังมีกรนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบเดิม ๆ ได้แก่ ข่าวภารกิจงานประจำของหน่วยงาน “กรุงเทพมหานคร” และข่าวสังคมทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” ส่วนข่าวการประชุมทางการเมืองของกลุ่ม กบปส. ก็อาจมีปรากฏอยู่บ้างแต่เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น และมีการรายงานเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวหรือกิจกรรมของผู้ชุมนุม กับเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร หรือ การทำงานของเจ้าหน้าที่ “กรุงเทพมหานคร” เท่านั้น ส่วนประเด็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นจากการชุมนุม หรือ ประเด็นการโต้ตอบกันระหว่างคู่ขัดแย้งทางการเมืองระหว่างแกนนำรัฐบาลและแกนนำผู้ชุมนุมนั้น ถูกนำเสนอผ่านข่าวการเมืองหน้าอื่น ๆ ไปแล้ว ดังนั้นทำให้ทราบว่า วาทกรรมในข่าว กทม. ที่ปรากฏก็ยังคงเป็นวาทกรรมที่มีลักษณะเป็นรูปแบบเดิมตามภารกิจงานประจำของคอลัมน์นี้ ส่วนประเด็นข่าวการประชุมที่ปรากฏขึ้นให้เห็นได้บ้าง ก็เป็นเพียงการสร้างวาทกรรมไป “ตามน้ำ” หรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นเพียงเพราะเห็นว่าเหตุการณ์ชุมนุมของกลุ่ม กบปส. เกิดขึ้นที่กรุงเทพมหานครซึ่งอยู่ในเขตความรับผิดชอบของตนตามที่หัวหน้าคอลัมน์ได้กำหนดไว้ และการนำ

เสนอก็เป็นประเด็นที่ไม่หวือหวา ไม่รุนแรง เพราะไม่ได้ชูประเด็นนี้ให้เป็นจุดขายในคอลัมน์นี้นั่นเอง

หากจะให้พิจารณาว่าวาทกรรมที่ปรากฏให้เห็นในข่าว กทม. นั้น เป็นวาทกรรมที่เหมาะสมหรือไม่ อาจจะสามารถได้วาทกรรมที่เหมาะสมเท่าไรนัก เพราะข่าว กทม. ทั้งสองคอลัมน์ ทั้ง “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” และ “ซุบซิบ กทม.” ต่างก็มีหน้าที่หลักในการเฝ้าระวังและติดตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครและนำมารายงานเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบตามหน้าที่ของสื่อมวลชน แต่ในสถานการณ์ที่มีการชุมนุมและมีการเคลื่อนไหว มีกิจกรรมของผู้ชุมนุม และการขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรง กลับพบการนำเสนอข่าวที่ไม่สอดคล้องไปกับสถานการณ์เช่นนั้น ทำให้ผู้อ่านที่มีความคาดหวังและต้องการที่จะติดตามสถานการณ์บ้านเมืองที่อยู่ในภาวะวิกฤต โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครไม่สามารถที่จะใช้ประโยชน์จากเนื้อหาข่าว กทม. ได้มากเท่าไรนัก ต้องไปเสาะแสวงหาและบริโภคข่าวสารตามความต้องการของตนจากหน้าอื่น ๆ ที่มีการรายงานข่าวไปตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและอยู่ในความสนใจของประชาชน ในขณะที่ “ข่าว กทม.” ก็ยังทำหน้าที่รายงานข่าวในรูปแบบปกติ ไม่ค่อยได้สนใจว่าบริบททางสังคมในพื้นที่ ๆ ตนเองรับผิดชอบขณะนั้น เปลี่ยนจากบริบทปกติเป็นบริบททางการเมืองหรือไม่ได้นำมาสร้างความหมายหรือการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอเนื้อหาข่าวในพื้นที่ของตนเองให้เป็นวาทกรรมอื่น ๆ

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า หลักการของวาทกรรมวาทกรรมที่ปรากฏจะเปลี่ยนไปตามบริบทที่รายล้อมอยู่ แต่ผลจากการวิเคราะห์วาทกรรมจากข่าว กทม. นี้ บริบทไม่ค่อยมีผลต่อการสร้างวาทกรรมเท่าใดนัก ซึ่งเมื่อพิจารณาให้ลึกกลงไปแล้ว จะพบว่าเหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้เป็นเช่นนั้น เพราะความเข้มข้นของการนำเสนอข่าวการประชุมทางการเมืองของกลุ่ม กบปส. ในทุกแง่ ทุกมุม ถูกย้ายไปนำเสนอในข่าวการเมืองหน้าหนึ่งหรือหน้าอื่น ๆ ไปแล้ว เพราะฉะนั้นการที่ข่าวประเด็นนี้ได้ไปนำเสนอ

ในหน้าอื่น ๆ โดยเฉพาะหน้าหนึ่ง ทำให้ “ข่าว กทม.” ซึ่งเป็นข่าวหน้าและยังเป็นพื้นที่คอลัมน์เล็ก ๆ ได้หมดความสำคัญลงไป เป็นเพราะธรรมชาติของสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์นั่นเอง คือถ้าหากในสังคมเกิดมีเหตุการณ์ที่ “แปลก ใหม่ ใหญ่ ดั่ง” ขึ้นจริง ๆ แล้ว ถึงแม้ว่าจะเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นใดซึ่งมีกรอบคอลัมน์ที่รับผิดชอบในการนำเสนอเรื่องราวของท้องถิ่นนั้นแล้วก็ตาม ก็จะถูกหน้าอื่นจะ “แย่ง” ความสำคัญไป โดยเฉพาะอิทธิพลของหน้าหนึ่งที่จะสามารถ “แย่ง” เอาไปได้ทั้งหมด และนี่ก็เป็นสาเหตุหลักที่สำคัญที่ทำให้การสร้างวาทกรรมใน “ข่าว กทม.” ไม่สามารถที่จะแสดงบทบาทอะไรได้มากมายนัก นั่นเอง

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาทั้งหมดที่ผ่านมาทำให้ได้ข้อสรุปว่าข่าว กทม. ที่มาจากคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้า มีการสร้างวาทกรรมในเนื้อหาที่คล้ายคลึงกันคือเป็นวาทกรรมข่าวภารกิจ “กรุงเทพมหานคร” และวาทกรรมข่าวทั่วไปที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร เพราะทั้งสองคอลัมน์เป็นเนื้อหาประเภทอยู่ประจำด้านในของหนังสือพิมพ์ และมีบทบาทหน้าที่อันแน่นอนชัดเจนคือการเสนอเนื้อหาข่าวให้บริการสังคมโดยเฉพาะผู้ที่ใช้ชีวิตอยู่ในกรุงเทพมหานคร ทั้งในเรื่องการติดตามรายงานความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน “กรุงเทพมหานคร” อันเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โดยตรง การรายงานสภาพการจราจรในจุดต่างๆ ซึ่งก็ถือว่าเป็นให้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นมากต่อการใช้ชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร และนำเสนอข่าวของหน่วยงานอื่นที่มีใช้ “กรุงเทพมหานคร” เพราะถือว่า มีผลกระทบ ต่อ ความเป็น อยู่ ของ คน กรุงเทพมหานครเช่นเดียวกัน

นอกจากนั้น ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาวินิจฉัยนี้ ยังพบว่าวาทกรรมข่าวการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. เป็นวาทกรรมอีกหนึ่งประเภทที่ถูกสร้าง

ขึ้นในข่าว กทม. ทั้งสองคอลัมน์ อาจเรียกได้ว่าเป็นวาทกรรมเฉพาะกิจเพราะเมื่อผ่านพ้นช่วงเวลาของการชุมนุมดังกล่าวไปแล้ว วาทกรรมนี้ก็จะไม่ปรากฏให้เห็นได้อีก แต่จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นการนำเสนอข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับระหว่าง “กรุงเทพมหานคร” กับการชุมนุมทางการเมืองของกลุ่ม กปปส. โดยคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เน้นไปที่ การ ตรวจจับ การ ทำงาน ของ “กรุงเทพมหานคร” แต่คอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” เน้นการยืนยันว่า “กรุงเทพมหานคร” มีความเป็นกลางทางการเมืองอย่างไรก็ตามการนำเสนอข่าวการชุมนุมในข่าว กทม. นี้ มีลักษณะเป็นเพียงการรายงานในส่วนของความเคลื่อนไหว และ ส่วนที่ เกี่ยว ข้อง กับ “กรุงเทพมหานคร” เท่านั้น เพราะเป็นข่าวที่มีกลุ่มเป้าหมาย “เฉพาะ” แน่ชัด ประกอบด้วยข้าราชการกรุงเทพมหานครและประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นคอลัมน์พื้นที่ “เฉพาะ” การรายงานข่าวอันเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน “กรุงเทพมหานคร” และเรื่องราวอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ผู้ผลิตจึงไม่ต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชนทั่วประเทศแม้ว่าข่าว กทม. จะถูกบรรจุลงในหนังสือพิมพ์และเผยแพร่ไปทั่วประเทศก็ตาม การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการชุมนุมของกลุ่ม กปปส. จึงเน้นไปที่การให้ข้อมูลเพื่อประกอบการทำงานของผู้บริหาร “กรุงเทพมหานคร” ว่ามีความเป็นกลางทางการเมืองหรือไม่ ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในวงจำกัด ในขณะที่เดียวกันข่าวการเมืองในหน้าอื่น ๆ จะเน้นไปที่การนำเสนอความเคลื่อนไหว บรรยากาศ และการโต้ตอบกันทางการเมืองระหว่างรัฐบาลและแกนนำผู้ชุมนุม ซึ่งเป็นความสนใจระดับประเทศอันเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์มีอยู่ทั่วประเทศ โดยไม่ให้ความสำคัญต่อการนำเสนอข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” มากนัก นั่นเพราะประชาชนที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครก็ไม่ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม จึงไม่รู้สึกร่วมและไม่ต้องถวาทว่า

ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครจะมีวิธีจัดการกับกลุ่มผู้ชุมนุมอย่างไรเพื่อให้เกิดความสงบในพื้นที่และกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ หรือหากจะมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” ก็เป็นการนำเสนอข่าวที่มีความเกี่ยวข้องกับรัฐบาลและมีประเด็นข่าวที่มีน้ำหนักจนคนทั้งประเทศควรให้ความสนใจได้เช่น การตอบโต้กันทางการเมืองระหว่างแกนนำรัฐบาลที่กล่าวหาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครว่าให้การสนับสนุนกลุ่มผู้ชุมนุม กบปส. เนื่องจากเป็นสมาชิกพรรคเดียวกันกับแกนนำผู้ชุมนุม เป็นต้น

จากวาทกรรมที่ปรากฏ ทำให้เห็นว่ากรณานำเสนอเนื้อหาข่าว กทม. ยังคงเป็นไปตามหน้าที่เดิม ๆ ของคอลัมน์นี้ คือการนำเสนอข่าวที่อยู่ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร โดยเนื้อหาที่ปรากฏก็สะท้อนให้เห็นบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนเกือบทุกประการ ได้แก่ หน้าที่ในการเฝ้าติดตามเหตุการณ์ทางสังคม ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ ๆ สำคัญและเด่นชัดมากที่สุด นอกจากนี้ยังมีการทำหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์, หน้าที่ในการสืบทอดวัฒนธรรม และหน้าที่ในการระดมสรรพกำลัง แต่ในภาพรวมก็ยังพบความแตกต่างกันโดยคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เน้นวาทกรรมที่แสดงบทบาทหน้าที่ในการการติดตามสถานการณ์ รายงานอย่างต่อเนื่อง และสามารถสร้างความน่าสนใจและน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่านได้ ส่วนคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” นอกจากจะทำหน้าที่ในการการเฝ้าติดตามสถานการณ์แล้ว ยังมีวาทกรรมที่แสดงบทบาทหน้าที่ในการประสานสัมพันธ์สังคมอีก โดยมีการใช้ภาษาพูดมากกว่าภาษาเขียน และมีการใส่ความคิดเห็นของผู้ผลิตลงไปในเรื่องหา จนทำให้ผู้อ่านเกิดความไม่มั่นใจว่ากำลังอ่านความจริงหรือความคิดเห็นของผู้เขียน จึงอาจตอบสนองความต้องการของผู้อ่านได้ไม่เท่าที่ควร จากลักษณะวาทกรรมที่ปรากฏนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ทั้งคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” หนังสือพิมพ์แนวหน้า ยังคงต้องมีการพัฒนาและทำวาทกรรมที่ตอบสนองต่อสังคมในฐานะที่เป็นสื่อมวลชน ดังต่อไปนี้

คอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ”

1. ควรจะเพิ่มพื้นที่ในการให้บริการสังคมให้มากขึ้นโดยเฉพาะเพื่อตอบสนองกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนทั่วไป เช่น การรายงานข่าวจรรยาบรรณ เพราะถึงแม้ว่าจะมีการรายงานข่าวประเภทนี้แล้วพอสมควร แต่ประชาชนกรุงเทพฯยังคงต้องพบกับสภาพการจรรยาบรรณที่ตดขัดและต้องการข้อมูลในประเด็นนี้แทบทุกวันทั้งในสภาวะปกติ หรือ สภาวะที่เกิดความไม่สงบจากการชุมนุมทางการเมืองก็ตาม จึงควรมีการรายงานข่าวประเภทนี้อย่างต่อเนื่อง

2. สิ่งที่ผู้วิจัยไม่พบในเนื้อหาข่าวของคอลัมน์นี้เลยคือ การรับข้อร้องเรียนของประชาชน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าคอลัมน์นี้ได้รับความนิยมในบรรดาข้าราชการกรุงเทพมหานครมาก โดยเฉพาะผู้อำนวยการเขตซึ่งมีหน้าที่เป็นนักปกครองเขตที่จะดูแลพื้นที่อย่างใกล้ชิด เป็นช่องทางและโอกาสที่จะให้ข้าราชการได้รับรู้ความเดือดร้อนของประชาชนเพื่อจะได้ทำการแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว

คอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.”

1. จากการศึกษาวิเคราะห์จนได้ผลสรุปที่ผ่านมา ทำให้เห็นว่าผู้ผลิตควรรายงานเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านในปริมาณที่มากขึ้น เพราะถึงแม้ว่าจะได้แสดงบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าติดตามสถานการณ์ทางสังคมและน่าเชื่อถือต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมารายงานให้ประชาชนทราบ แต่เรื่องราวนั้นก็ไม่ใช่ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของผู้อ่านนัก

2. ผู้ผลิตต้องสร้างวาทกรรมหรือเนื้อหาข่าวที่ตรงกับความต้องการของข้าราชการกรุงเทพมหานคร เพราะกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มีตัวเลือกในการบริโภคข่าวที่เกี่ยวข้องกับ “กรุงเทพมหานคร” เพียงสองตัวเลือกหลักเท่านั้น คือ คอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” และ คอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” แต่ผลที่ได้จากการศึกษากลับพบว่าข้าราชการนิยมอ่านคอลัมน์ “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ” เป็นหลักมากกว่าคอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” ดังนั้นผู้ผลิตควรปรับวาทกรรมที่สร้างขึ้นให้เกิดความน่าเชื่อถือและตอบสนอง

กลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้ได้ อาจเป็นการติดตาม ตรวจสอบ ตั้งคำถามถึงการทำงานของ “กรุงเทพมหานคร” เป็นระยะ โดยไม่สรุปคำตอบจากการตั้งคำถามนั้นด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อแสดงความเป็นกลางของสื่อสร้างความน่าเชื่อถือและขยายกลุ่มผู้อ่านให้มากขึ้น นอกจากนั้นแล้ว การที่จะเป็นสื่อมวลชนที่ดีมีการนำเสนอเนื้อหาที่ตรงประเด็นและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ทั้งคอลัมน์ “ใต้ฟ้า

กรุงเทพฯ” และ คอลัมน์ “ซุบซิบ กทม.” นอกเหนือจากการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ สู่สังคมเพียงด้านเดียว ผู้ผลิตควรทำการวิจัยศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มเป้าหมายที่อ่านข่าว กทม. เป็นระยะ เพื่อเป็นการตรวจสอบการรายงานข่าวของตนว่า ยังมีจุดใดที่ต้องแก้ไขเพื่อจะได้นำไปสู่การสร้างวาทกรรมในเนื้อหาข่าวให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของสังคมในที่สุด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ประกาย (ตนฤดี วงษ์เยี่ยม). “ใต้ฟ้ากรุงเทพฯ : เดลินิวส์” 19 พฤศจิกายน 2556 – 20 พฤษภาคม 2557

หน้า 13

ไผ่ดำ (ปกภูมิ เดชดีหนูแก้ว). “ซุบซิบ กทม. : แนวหน้า” 19 พฤศจิกายน 2556 – 20 พฤษภาคม 2557

หน้า 20

วรพงศ์ ไชยฤกษ์. (ม.ป.ป.). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์: มุมมองใหม่ในการวิจัยทางภาษาไทย Critical Discourse Analysis: A New Perspective on Thai Language Research.*

เอกสารประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ระบบออนไลน์

จอห์น นพดล วคินสุนทร. (2557). *สรุปแนวคิดสัญวิทยาและการสร้างความหมาย (Semiology and Signification)*. วันที่สืบค้น 19 กันยายน 2557. เข้าถึงได้จาก : <http://doctor-kohmagic.blogspot.com/2014/02/semiology-and-signification.html>
